

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

**Т. М. Завора, кандидат економічних наук, доцент.
Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка**

© Завора Т.М., 2015.

Статтю отримано редакцією 10.06.2015 р.

Вступ. Ринкові умови господарювання зумовлюють постійний розвиток технологічної бази виробництва, що у свою чергу потребує наявності значних інвестиційних ресурсів для її оновлення. Сучасний етап господарювання для переважної більшості його суб'єктів характеризується різким спадом або цілковитим припиненням інвестування виробництва за рахунок власних коштів, що визначає актуальність подальшого розвитку ринку фінансових послуг як однієї з передумов ефективного функціонування всіх сфер економіки держави. У контексті соціально-економічних реалій сьогодення, необхідність виявлення проблем функціонування ринку лізингових послуг та визначення шляхів розвитку й активізації ролі ринку лізингових послуг набуває виняткового значення.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Теоретичні й практичні основи розвитку лізингу в Україні розглядають Н. Внукова, М. Малік, В. Міщенко, С. Науменкова, Р. Саблук та інші. Теоретичні основи фінансового лізингу досліджували З. Урусова, В. Галахова, О. Смірнова [1 – 3]. Переваги фінансового лізингу порівняно з іншими джерелами фінансування вивчав Р. Бакалець [4]. В. Зайцев, Х. Паращенко, О. Гудзь визначили перспективи розвитку ринку лізингу в Україні [5]. Попри існуючі напрацювання, подальшого аналізу потребують проблеми ринку лізингових послуг з метою визначення перспективних напрямів його розвитку.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження теоретичних основ ринку лізингових послуг, аналіз сучасного стану та визначення перспективних напрямів його розвитку.

Основний матеріал і результати. Недостатня кількість фінансових ресурсів для забезпечення інвестиційного попиту з боку реального сектора економіки потребує визначення напрямів розвитку ринку фінансових послуг в Україні. Зі зростанням фінансової грамотності населення України поряд із використанням універсальних фінансових послуг останнім часом підвищується зацікавленість у послугах небанківських кредитних установ, таких як лізингові компанії, факторингові компанії, кредитні спілки та ломбарди. На сучасному етапі розвитку лізинг як фінансова послуга виступає одним із факторів зростання конкурентоспроможності вітчизняних підприємств, поліпшення якості послуг, підвищення ефективності виробництва і, як наслідок, зміцнення позицій на вітчизняному та світовому ринках. Зростання значення ринку лізингових послуг в Україні обумовлене тим, що лізинг є альтернативою банківському кредитуванню й дієвим інструментом процесу ефективного оновлення основних засобів і технологій підприємств усіх напрямів економічної діяльності [6, 7]. Важлива умова розвитку ринку лізингових послуг в Україні полягає в стимулюванні ділової активності учасників лізингових угод, що у свою чергу вимагає наявності надійного нормативно-правового забезпечення. Тому виявлення проблем розвитку ринку лізингових послуг у першу чергу потребує аналізу нормативно-правового регулювання лізингових відносин в Україні. Так, загальні правові засади у сфері надання фінансових послуг, здійснення регулятивних і наглядових функцій за діяльністю з надання фінансових послуг визначені Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», метою якого є створення правових основ для захисту інтересів споживачів фінансових послуг, правове забезпечення діяльності й розвитку конкурентоспроможного ринку фінансових послуг в Україні, правове забезпечення єдиної державної політики у фінансовому секторі України [8]. Нормативно-правове регулювання лізингових відносин в Україні здійснюється на основі як міжнародних, так і вітчизняних актів. Так, відповідно до статті 1 конвенції УНІДРУА про

міжнародний фінансовий лізинг, фінансовий лізинг – це операція, яка включає такі характерні риси: лізингоодержувач визначає обладнання й вибирає постачальника, здебільшого не покладаючись на досвід і думку лізингодавця; обладнання, придбане лізингодавцем у зв'язку з договором лізингу, який, наскільки відомо постачальнику, або укладений, або повинен бути укладений між лізингодавцем і лізингоодержувачем; лізингові платежі, належні до сплати за договором лізингу, обчислюються таким чином, щоб урахувати, зокрема, амортизацію всієї чи значної частини вартості обладнання [9].

Таблиця 1

Нормативно-правове регулювання лізингових відносин в Україні

Законодавчі акти	Предмет регулювання	Зміст положень
ЗУ Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг від 12.07.2001 № 2664-III	Установлює загальні правові засади в сфері надання фінансових послуг, здійснення регулятивних та наглядових функцій за діяльністю з надання фінансових послуг.	Стаття 1. Фінансова послуга – операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб, а в випадках передбачених законодавством, – і за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів.
Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV	Установлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на пізнаваності суб'єктів господарювання різних форм власності/	Стаття 292. Лізинг – це господарська діяльність, спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів, яка полягає в наданні за договором лізингу однією стороною (лізингодавцем) в виключне користування другій стороні (лізингоодержувачу) на визначений строк майна, що належить лізингодавцю або набувається ним в власність (господарське вілання) за порученням чи погодженням лізингоодержувача в відповідного постачальника (продавця) майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів.
Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV	Регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників.	Стаття 806. Договір лізингу. За договором лізингу одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингоодержувачеві) в користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності й було набуто ним без попередньої домовленості з лізингоодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг), на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі).
Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, порядок їх адміністрування; платників, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів і їх повноваження.	Стаття 14.1.97. Лізингова (орендна) операція – господарська операція (крім операцій із фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних засобів в користування іншим фізичним або юридичним особам (орендарям) за плату та на визначений строк.

Джерело: [10 – 12].

Основними нормативно-правовими актами в Україні, що здійснюють регулювання лізингової діяльності, є Господарський, Податковий, Цивільний кодекси, закон України «Про фінансовий лізинг», які містять правові основи господарської діяльності, регулюють відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів та відносини, котрі регулюються цивільним законодавством, загальні правові й економічні засади фінансового лізингу. Загальні правові ознаки лізингових операцій розкрито у Господарському кодексі, в ст. 292 ч. 1 якого наведено поняття лізингу. Цивільним кодексом визначено правову природу лізингу, сутність договору фінансового лізингу. Податковий кодекс містить перелік податків і зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків і зборів, їх права й обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження та обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства, в тому числі й правила оподаткування лізингових операцій (табл. 1) [10 – 12].

Здійснений системний аналіз законодавчих актів нормативно-правового регулювання лізингових відносин в Україні та підходів до трактування поняття «лізинг» дозволив зробити

висновок, що економічна сутність лізингу полягає перш за все в інвестуванні коштів у придбання майна, яке передається інвестором-лізингодавцем – у користування лізингодержувачу на умовах поступової сплати вартості майна і винагороди лізингодавця. Установлено, що існуючі розбіжності у понятійному апараті на рівні законодавства та неузгодженість у підзаконних актах можуть негативно вплинути на відносини між суб'єктами лізингу і на оподаткування лізингових операцій.

З'ясовано, що основними функціями лізингу є: виробнича, котра передбачає оперативне розв'язання проблем технічного переоснащення виробництва, забезпечуючи доступ підприємства до нової техніки й технологій; фінансова, зокрема надання основних фондів у користування на умовах кредиту, використання податкових та амортизаційних пільг; збутова, яка покликана стимулювати просування продукції й сприяти освоєнню нових сегментів ринку. Господарським кодексом України визначено види лізингу – фінансовий та оперативний – залежно від особливостей виконання лізингових операцій. За формою здійснення лізинг може бути зворотним, пайовим, міжнародним тощо [10]. Під оперативним лізингом розуміють господарську операцію фізичної або юридичної особи, що передбачає передачу орендарю основного фонду, придбаного чи виготовленого орендодавцем, на умовах інших, ніж ті, що передбачаються фінансовим лізингом (орендою). Фінансовий лізинг – господарська операція, що здійснюється фізичною або юридичною особою і передбачає передачу орендарю майна, яке є основним засобом згідно з Податковим кодексом України і придбане чи виготовлене орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування й володіння об'єктом лізингу. Види лізингу різняться особливостями бухгалтерського обліку та терміном використання предмета лізингу лізингодержувачем.

Зростання рівня зношеності основних фондів на українських підприємствах зумовлює необхідність їх оновлення й модернізації. Важливу роль у процесі активізації інвестиційних процесів та модернізації економіки країни відіграє фінансовий лізинг як пріоритетна форма фінансування капіталовкладень підприємств, що сприяє взаємодії суб'єктів господарювання з приводу отримання доступу до найновішої техніки і сучасних технологій.

Дослідження особливостей лізингового бізнесу в Україні показало, що загальноєвропейські тенденції зменшення обсягів лізингу, подорожчання лізингових послуг і пошуку нових фінансових інструментів мають місце й у вітчизняній економічній системі. Одночасно в Україні до специфічних проблем лізингових компаній правомірно віднести: різке зростання простроченої заборгованості, закритість доступу до відносно дешевих фінансових ресурсів через заборону кредитування в іноземній валюті, необхідність зміни та реструктуризації графіків платежів для надійних клієнтів, дострокове закриття угод, необхідність вилучення предметів лізингу в недобросовісних клієнтів, активізація шахрайства, відмова страхових компаній від виплат тощо.

В умовах ринкової трансформації економіки України детального розгляду вимагають питання, пов'язані з фінансовою дисципліною лізингодержувачів і процедурою вилучення предметів лізингу. Зокрема, наявні такі проблеми, як відсутність дисципліни сплати лізингових платежів; низький рівень обізнаності населення про переваги лізингу перед кредитуванням. Потребують розв'язання й проблеми, пов'язані з фінансуванням лізингових угод, оскільки брак власного капіталу в лізингових компаній для фінансування своїх послуг зумовлює значну частку відмов клієнтам щодо фінансування. Разом із цим залучення довгострокових позичкових коштів у великих розмірах неможливе без додаткових гарантій компаній-засновників або афілійованих структур, що стримує розвиток ринку лізингових послуг в Україні. У сучасних умовах, оцінюючи рейтинги України як держави, кредитори-нерезиденти вимагають покриття політичних ризиків, що суттєво збільшує вартість фінансування. Наявність існуючих проблем визначає доцільність створення механізму часткового державного гарантування повернення лізингових платежів з метою ефективного функціонування лізингової діяльності в Україні, що дозволить підвищити кредитоспроможність підприємств, стимулювати надання лізингових послуг банківським сектором, перерозподілити кредитні ризики.

Аналіз стану розвитку ринку лізингових послуг в Україні встановив незначне зростання (на 5,12%) кількості юридичних осіб-лізингодавців та фінансових компаній, які надають послуги фінансового лізингу, на 19,11% станом на 31.12.2014 порівняно з аналогічним періодом попереднього року, що свідчить про перевагу лізингових компаній у співпраці з юридичними особами. За підсумками 2014 р. виявлено зменшення кількості договорів фінансового лізингу на 19,1% порівняно з відповідним періодом попереднього року. У розрізі аналізу вартості договорів

фінансового лізингу, укладених за звітний період, з'ясовано, що після різкого падіння у IV кварталі 2013 року більше ніж у 7 разів цей показник до кінця аналізованого періоду коливався в межах 1,3 – 2,1 млрд грн (рис. 1) [14].

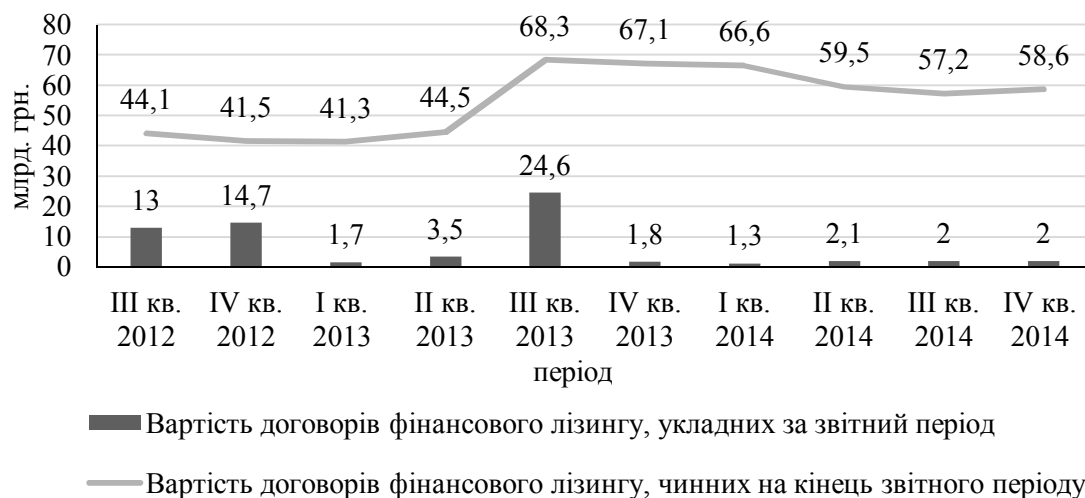

Рис. 1. Динаміка надання послуг фінансового лізингу протягом 2012 – 2014 рр., [14]

Таким чином, зростання кількості установ, які надають послуги фінансового лізингу, не забезпечує збільшення вартості договорів фінансового лізингу, причиною чого стала складна фінансово-економічна ситуація в країні. У розрізі дослідження динаміки вартості договорів фінансового лізингу проаналізовано їх розподіл за галузями економіки (табл. 2).

Таблиця 2

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями станом на кінець 2012 – 2014 років

Назва галузі	Станом на 31.12.2012, млн грн	Станом на 31.12.2013, млн грн	Станом на 31.12.2014, млн грн	Темпи приросту (31.12.2014 / 31.12.2013)	
				абсолютний, млн грн.	відносний, %
Будівництво	2077,90	1869,00	1975,60	106,60	5,70
Добувна галузь	1051,80	1520,60	992,30	-528,30	-34,70
Легка промисловість	70,30	134,10	129,30	-4,80	-3,60
Машинобудування	210,70	219,90	273,40	53,50	24,40
Металургія	132,40	43,60	220,00	176,40	404,60
Сільське господарство	7905,50	9416,30	11233,10	1816,80	19,30
Сфера послуг	2000,90	1350,20	1194,60	-155,60	-11,50
Транспорт	24128,40	48158,60	36642,10	-11516,50	-23,90
Харчова промисловість	430,00	517,30	906,60	389,30	75,30
Хімічна промисловість	83,80	70,70	72,10	1,40	2,00
Інші	3453,20	3827,50	4933,50	1106,00	28,90
Усього	41544,90	67127,80	58572,60	-8555,20	-12,70

Джерело: [14]

Аналіз графіка вартісного розподілу лізингу за галузями в Україні виявив, що основна вартість припадає на індустрію транспорту, зокрема лізинг легкових автомобілів. У той же час у розвинутих країнах Європи вартісний розподіл лізингу за галузями більш диверсифікований [15]. За підсумками 2014 р. найбільшими споживачами лізингових послуг стали транспортна галузь (36 642,10 млн грн); галузь сільського господарства (11233,10 млн грн); будівництво (1975,60 млн грн). У контексті розподілу вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії з'ясовано, що станом на кінець 2014 р. спостерігається тенденція зменшення частки довгострокових договорів лізингу. Так, частка договорів, термін дії яких більше 5 або дорівнює 10 рокам, порівняно з аналогічним періодом минулого року зменшилася на 25,8%, а договорів з терміном дії більше 10 років збільшилися на 33,2%. При цьому вартість договорів фінансового

лізингу строком до двох років збільшилася на 20,0%, строком від двох до п'яти років – на 6,5% (рис. 2) [14].

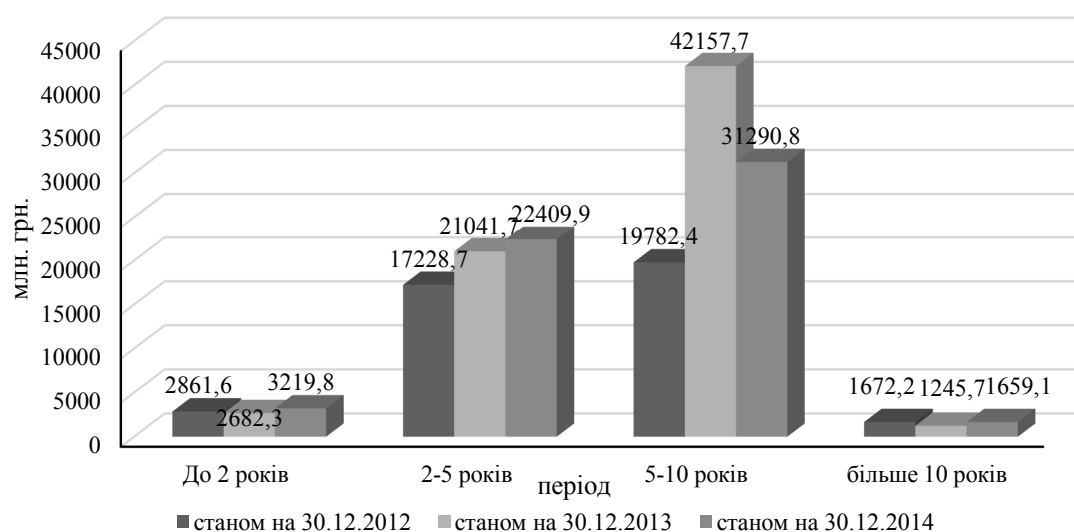

Рис. 2. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії станом на кінець 2012 – 2014 років, [14]

Найбільшою проблемою вітчизняних лізингових компаній є обмеженість їх фінансових ресурсів як для організації та проведення власної діяльності лізингових компаній, так і для формування стартового капіталу. Такі труднощі пов'язані з терміновістю придбання об'єкта лізингової угоди, у той час як повернення коштів за надане у лізинг майно здійснюватиметься у вигляді лізингових платежів частинами, відповідно до умов лізингового договору, що потребує аналізу джерел фінансування лізингових операцій (табл. 3).

Таблиця 3

Розподіл вартості фінансування лізингових операцій за 2013 – 2014 роки

Джерела фінансування	2013 р.				2014 р.			
	Юридичні особи, млн грн	Частка, %	Фінансові компанії, млн грн	Частка, %	Юридичні особи, млн грн	Частка, %	Фінансові компанії, млн грн	Частка, %
Власні кошти	3827,70	16,00	3,60	24,30	1554,80	27,70	2,80	1,10
Позичкові кошти, у т.ч. банківські кредити	19883,00	83,20	1,00	6,70	3829,20	68,10	249,40	98,50
Залучені кошти	39,70	0,20	1,30	8,80	16,70	2,10	0,00	0,00
Інші джерела	149,80	0,60	9,00	60,80	123,50	2,20	0,90	0,04
Усього	23900,20	100,00	14,80	100,00	5624,20	100,00	253,20	100,00

Джерело: [14]

Виявлено зменшення на 75,4% загального обсягу джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній у 2014 р. порівняно з відповідним періодом 2013 р. У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців і фінансових компаній найбільшу частку (69,4%) станом на 31.12.2014 займають позичкові кошти, у т. ч. банківські кредити. Аналіз ринку лізингових послуг показав, що на діяльність лізингових компаній України значний негативний вплив здійснює нестабільність економічної ситуації в країні. Попри це, лізинг залишається одним із реальних напрямів активізації та прискорення розвитку інвестиційної складової економіки України. Таким чином, подальший інвестиційний процес через використання лізингових схем фінансування доцільно здійснювати з урахуванням досвіду економічно розвинутих країн, узгоджуючи інтереси різних відомств і служб щодо регулювання лізингового процесу; сприяти розвитку добросовісної конкуренції

серед лізингодавців; підвищувати кваліфікацію персоналу, що обслуговує лізингові відносини; збільшувати поінформованість потенційних лізингоотримувачів.

Висновки. Отже, на сучасному етапі економічного розвитку нашої держави лізинг є найперспективнішим фінансовим інструментом, здатним ефективно активізувати інвестиційний процес у країні та розвивати виробництво. Виконаний аналіз свідчить про невідповідність темпів зростання лізингового ринку потребам промисловості та економіки в Україні в цілому. До найбільш суттєвих проблем, що стримують розвиток лізингу в Україні, слід віднести: недосконалість законодавчого забезпечення, зокрема неврегульованість окремих складових лізингової діяльності; відсутність довгострокових джерел фінансування оновлення основних фондів; недостатня кількість кваліфікованих кадрів у сфері лізингу та низька обізнаність з питань лізингу серед представників малого й середнього бізнесу; обмеженість довгострокових фінансових ресурсів на внутрішньому ринку України; погіршення платоспроможності лізингоотримувачів; зростання питомої ваги проблемних лізингових договорів.

Відповідно основним напрямом державної політики у сфері розвитку фінансового лізингу має стати комплекс заходів, який передбачатиме: створення сприятливої законодавчої бази для суб'єктів лізингової діяльності; розвиток інфраструктури лізингу та активізація її використання учасниками ринку; створення умов для зростання фінансової стійкості лізингодавців.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Урусова З.П. Особливості вітчизняної практики проведення лізингових операцій у сучасному економічному просторі [Електронний ресурс] / З.П. Урусова. – Режим доступу: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Vest_Ek7-3-2010-PDF/145-149.pdf
2. Смірнова О.О. Особливості лізингового бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / О.О. Смірнова. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer38/77.pdf>.
3. Гудзь О.Є. Сучасний вимір становлення та перспектив розвитку лізингових послуг в аграрній сфері [Електронний ресурс] / О.Є. Гудзь. – Режим доступу: http://agrofin.com.ua/files/gudz_17.pdf
4. Бакалець Р. І. Переваги придбання основних засобів за схемою фінансового лізингу [Електронний ресурс] / Р.І. Бакалець. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vldfa/2010_18/Bakalets.pdf
5. Зайцев В.О. Проблеми розвитку ринку лізингу в Україні та його поточний стан [Електронний ресурс] / В.О. Зайцев, О.В. Галахова, Х.Ю. Парашенко. – Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/29750>.
6. Завора Т.М. Теоретико-методичні засади ефективності використання основних засобів підприємства / Т.М. Завора, О.І. Григоришина // Сталій розвиток економіки. – 2014. – №2 (24). – С. 52 – 57.
7. Завора Т.М. Перспективні напрями оновлення основних засобів підприємства у системі підвищення його конкурентоспроможності / Т.М. Завора, О.І. Григоришина // Наука і економіка. – 2013. – № 4 (32). – Т. 1. – С. 68 – 74.
8. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 № 2664-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
9. Про міжнародний фінансовий лізинг: конвенція УНІДРУА від 11.01.2006, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
10. Господарський кодекс України станом на 26.04.2015, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
11. Податковий кодекс України станом на 07.05.2015, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
12. Цивільний кодекс України станом на 05.04.2015 р., зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
13. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 № 723/97-ВР, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання ринку фінансових послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua/>.
15. Глазунов Є.О. Сучасний стан розвитку ринку лізингових послуг в Україні [Електронний ресурс] / Є.О. Глазунов. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>.
16. Левченко В.П. Ринок небанківських фінансових послуг України: поточний стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / В.П. Левченко. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4010/1/30.pdf>

УДК 336.4

Завора Таїна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і банківської справи. Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка. **Проблеми та перспективи розвитку ринку лізингових послуг в Україні.** Розкрито теоретичну сутність лізингу. Досліджено сучасний стан та виявлено проблеми розвитку ринку лізингових послуг в Україні. Визначено перспективні напрями щодо подальшого розвитку ринку лізингових послуг.

Ключові слова: фінансові послуги, ринок лізингових послуг, лізинг, фінансовий лізинг.

УДК 336.4

Завора Таїна Николаевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов и банковского дела. Полтавский национальный технический университет им. Юрия Кондратюка. **Проблемы и перспективы развития рынка лизинговых услуг в Украине.** Раскрыта теоретическая сущность лизинга. Исследовано современное состояние, выявлены проблемы развития рынка лизинговых услуг в Украине. Определены перспективные направления дальнейшего развития рынка лизинговых услуг.

Ключевые слова: финансовые услуги, рынок лизинговых услуг, лизинг, финансовый лизинг.

UDC 336.4

Zavora T.M., PhD, Associate Professor, Finance and Banking Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University. **Problems and prospects of leasing services market development in Ukraine.** The article reveals the theoretical essence of leasing. The analysis of the normatively-legal regulation of leasing relations in Ukraine has been carried out. The modern state and problems of leasing market development in Ukraine have been studied. Prospective trends of further leasing market development have been determined.

Keywords: financial services, leasing services market, leasing, financial leasing.